HUNGER GAMES

ARÉNA SMRTI

SPECIÁLNÍ VYDÁNÍ

SUZANNE COLLINSOVÁ

FRAGMENT

HUNGER GAMES
Aréna smrti

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Suzanne Collinsová
HUNGER GAMES
Aréna smrti
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

HUNGER GAMES

ARÉNA SMRTI

HUNGER GAMES

ARÉNA SMRTI

Suzanne Collinsová

FRAGMENT

Copyright © 2008 by Suzanne Collins
All rights reserved. Published by arrangement with Scholastic Inc.,
557 Broadway, New York, NY 10012, USA.
Translation © Zdík Dušek, 2019

ISBN tištěné verze 978-80-253-4307-4 (3. vydání 2019)
ISBN e-knihy 978 80 253-4993-9 (1. zveřejnění 2020) (epub)
ISBN e-knihy 978 80 253-4994-6 (1. zveřejnění 2020) (mobi)
ISBN e-knihy 978 80 253-4992-2 (1. zveřejnění 2020) (ePDF)

Věnováno Jamesu Proimosovi

PRVNÍ ČÁST
SPLÁTCI

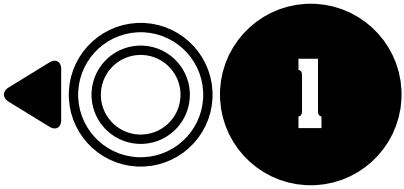

Když se probouzím, druhá strana postele je chladná. Natahuji prsty směrem k Priminu teplu, ale nahmatám pouze hrubý plátěný povlak matrace. Určitě měla zlé sny a vlezla si k matce. Není divu. Dnes je Den sklizně.

Zvedám se na loket. V ložnici je dostatek světla, abych na svou mladší sestru Prim viděla. Leží schoulená a tulí se k matčinu tělu. Mají tváře přitisknuté k sobě. Matka ve spánku vypadá mladší – pořád unaveně, ale ne zničeně. Primina tvář je svěží jako kapka deště a krásná jako prvosenka, po které dostala jméno. Matka byla kdysi taky velice krásná. Nebo mi to aspoň lidé říkali.

U Priminých nohou sedí ten nejošklivější kocour na světě a hlídá ji. Chybí mu polovina ucha, má rozmáčklý nos a jeho oči připomínají barvou shnilé ovoce. Prim ho pojmenovala Pryskyřník, protože trvala na tom, že jeho kalně nažloutlý kožich svítí jako ta zářivá květina. Pryskyřník mě nenávidí. Nebo mi každopádně nedůvěřuje. Ačkoliv je to už řada let, mám pocit, že si stále pamatuje, jak jsem se ho pokusila utopit ve vědru, když ho Prim přinesla domů. Bylo to vychrtlé kotě s břichem nateklým od červů a plné blech. To poslední, co jsem potřebovala, byl další hladový krk. Prim ale úpěnlivě škemrala, a dokonce i plakala. Musela jsem dovolit, že s námi kotě zůstane. Dopadlo to dobře. Matka ho odčervila a stal se z něj rozený lovec myší. Občas chytí i krysu. Někdy při porcování úlovku házím Pryskyřníkovi vnitřnosti. Časem na mě přestal syčet.

Vnitřnosti. Žádné syčení. To je nejbližší vztah, jaký kdy navážeme.

Spouštím nohy z postele a obouvám si lovecké boty z pružné kůže, která se vytvarovala podle mých nohou. Natahuji si kalhoty a košili, zastrkuji dlouhý tmavý cop do čapky a beru si vak na jídlo. Na stole leží vynikající kozí sýr zabalený do listů bazalky a přiklopený dřevěnou miskou kvůli hladovým myším a kočkám. Dostala jsem ho od Prim jako dárek ke Dni sklizně. Opatrně ukládám sýr do kapsy a vycházím ven.

Naše část Dvanáctého kraje, takzvaná Sloj, je obvykle plná horníků, kteří v tuto hodinu míří na ranní směnu do uhelných dolů. Jsou to lidé se shrbenými rameny a oteklými klouby prstů a mnozí z nich už dávno vzdali marnou snahu čistit si zlomené nehty i vrásky ve vyzáblých tvářích od uhelného mouru. Dnes však černé ulice zejí prázdnotou. Okenice nízkých šedých domků jsou zavřené. Sklizeň začíná ve dvě hodiny. Lidé si přispávají. Pokud mohou.

Náš dům stojí téměř na konci Sloje. Stačí projít několika bránami a ocitnu se na zanedbaném poli, jemuž říkáme Louka. Od lesů, které obklopují skoro celý Dvanáctý kraj, je pole odděleno vysokým plotem zakončeným ostnatým drátem. Teoreticky by měl být dvacet čtyři hodin denně pod elektrickým proudem, aby odrazoval šelmy žijící v lesích – smečky divokých psů i samotářské pumy a medvědy –, které kdysi ohrožovaly naše ulice. Elektřinu do něj ale pouštějí nanejvýš na dvě nebo tři hodiny večer, takže se ho většinou člověk může klidně dotknout. I tak ale vždycky nejprve chvilku pozorně poslouchám, jestli neuslyším hučení elektřiny. Plot je tichý jako kámen. V úkrytu za houštím si lehám na břicho a proplazím se pod půlmetrovým pruhem, který je už roky uvolněný. Plot má řadu dalších slabých míst, ale k tomuhle to mám z domova nejblíž, a tak většinou vcházím do lesa právě tudy.

Jakmile se ocitám mezi stromy, beru si z dutého kmene luk a toulec se šípy. Ať už je plot pod proudem nebo není, udržuje šelmy mimo Dvanáctý kraj. Po lese se však pohybují volně a navíc si člověk musí dávat pozor na jedovaté hady i vzteklá zvířata. Taky tady nejsou žádné stezky. Je tu ale jídlo, pokud ho umíte najít. Můj otec to uměl a předal mi část svých vědomostí, než ho roztrhal na kusy výbuch v dole. Nezbylo z něj nic, co bychom mohli pohřbít. Tehdy mi bylo jedenáct. O pět let později na něj stále ze spaní křičím, aby utekl.

Ačkoliv je vstup do lesa zákonem zakázán a za pytlačení hrozí ty nejpřísnější tresty, riskovalo by to víc lidí, kdyby měli zbraně. Většina ale nemá odvahu ani u sebe nosit nůž. Můj luk je vzácnost – vyrobil mi ho otec, spolu s několika dalšími, které mám dobře poschovávané po lese a pečlivě zabalené do vodotěsných obalů. Otec by býval mohl vydělat dost peněz, kdyby je prodal, ale kdyby to zjistily úřady, čekala by ho veřejná poprava za podněcování ke vzpouře. Většina mírotvorců dělá, že nevidí těch pár lidí, kteří loví, protože mají stejný zájem o maso jako ostatní. Vlastně patří mezi naše nejlepší zákazníky. Nikdy by však nepřipustili, aby někdo ve větším měřítku vyzbrojoval obyvatele Sloje.

Na podzim se pár nejstatečnějších odvažuje v lesích trhat jablka. Vždycky se ale drží v dohledu Louky, aby mohli v případě potíží utéct do bezpečí Dvanáctého kraje. „Dvanáctý kraj. Místo, kde člověk může bezpečně umřít hlady," šeptám si pro sebe a rychle se ohlížím přes rameno. I tady, uprostřed nicoty, si člověk dělá starosti, aby ho někdo nezaslechl.

Když jsem byla mladší, znervózňovala jsem matku tím, co jsem říkala o Dvanáctém kraji a lidech, kteří řídí naši zemi Panem ze vzdáleného města zvaného Kapitol. Nakonec jsem pochopila, že prostořekost by nás jen přivedla do ještě větších pro-

blémů, naučila jsem se držet jazyk za zuby a nasazovat neproniknutelný výraz, aby nikdo neuhodl, co si myslím. Tiše plním svoje úkoly ve škole. Na veřejném tržišti se omezuji na zdvořilé fráze. Na Jarmarku, což je černý trh, kde vydělávám většinu peněz, jednám takřka výhradně obchodně. I doma, kde nebývám tak příjemná, se vyhýbám ošidným námětům, jako je sklizeň, nedostatek potravin nebo Hladové hry. Prim by mohla někde zopakovat moje slova, a kam bychom pak přišly?

V lese čeká jediná osoba, s níž se mohu cítit úplně svobodně. Hurikán. Vnímám, jak se mi uvolňují obličejové svaly, a přidávám do kroku. Stoupám svahem k našemu místu, skalní římse s výhledem do údolí, kterou před cizíma očima chrání spleť ostnatých ostružin. Jakmile vidím, že už na mě čeká, koutky úst se mi zvedají do úsměvu. Hurikán říká, že se neusmívám jinde než v lese.

„Nazdar, Katrys," zdraví mě. Ve skutečnosti se jmenuji Katniss, ale když jsem se mu představovala, zašeptala jsem to tak tichounce, že mi špatně rozuměl. Když mě potom po lese začal doprovázet pomatený rys, který si ode mě bral zbytky úlovků, vznikla z toho moje oficiální přezdívka. Nakonec jsem rysa musela zabít, protože plašil zvěř. Bylo mi skoro líto, že se zbavuji svého společníka. Za jeho kožešinu jsem ale dostala slušně zaplaceno.

„Podívej, co jsem zastřelil," chlubí se Hurikán a zvedá bochník chleba, z něhož trčí šíp. Směju se. Je to opravdový chléb z pekárny, ne takový ten plochý, hutný pecen, který si doma vyrábíme z přídělů obilí. Beru ho do rukou, vytahuji z něj šíp a čichám si k proraženému otvoru v kůrce, abych vdechla vůni, z níž už se mi sbíhají sliny. Takový jemný chléb je jen pro zvláštní příležitosti.

„Hmm, ještě je teplý," říkám. Hurikán určitě zašel hned za rozbřesku do pekárny a za něco ho vyměnil. „Kolik tě stál?"

„Jen jednu veverku. Pekař měl nejspíš dnes ráno sentimentální náladu," odpovídá Hurikán. „Dokonce mi popřál hodně štěstí."

„Dneska se všichni cítíme blíž jeden druhému, ne?" krčím rameny. Neobtěžuji se ani obrátit oči v sloup. „Prim nám dala sýr," dodávám a vytahuji ho z kapsy.

Jeho výraz se rozjasňuje. „Díky, Prim. Uděláme si opravdové hody." Náhle nasazuje kapitolský přízvuk a napodobuje Cetkii Trinketovou, která přichází jednou ročně při sklizni, aby s nepřirozenou, úpornou veselostí přečetla vylosovaná jména. „Málem jsem zapomněl! Šťastné Hladové hry!" Ze šlahounů kolem nás trhá několik ostružin. „Ať tě stále doprovází…" Hází jednu ostružinu vysokým obloukem ke mně.

Chytám ji do úst a drtím jemný plod mezi zuby. Po jazyku se mi rozlévá sladká kyselost. „… štěstěna!" dokončuji se stejným elánem. Nezbývá než o tom žertovat, protože jinak bychom museli být prolezlí strachem do morku kostí. Kapitolský přízvuk je kromě toho tak strojený, že v něm zní směšně prakticky cokoliv.

Sleduji, jak Hurikán vytahuje nůž a krájí chleba. Mohl by být mým bratrem. Má rovné tmavé vlasy, snědou pleť, a dokonce i stejně šedé oči jako já. Nejsme ale příbuzní, aspoň ne blízce. Většina rodin, které pracují v dolech, se takhle jedna druhé podobá.

Proto moje matka a Prim se svými plavými vlasy a modrýma očima vypadají, jako by sem nepatřily. A je to vlastně pravda. Matčini rodiče byli jedni z drobných obchodníků, kteří dodávali zboží úředníkům, mírotvorcům a tu a tam i nějakému zákazníkovi ze Sloje. Vedli lékárnu v hezčí části Dvanáctého kraje. Jelikož si takřka nikdo nemůže dovolit doktora, léčí nás lékárníci. Otec se seznámil s matkou díky tomu, že na loveckých výpravách občas sbíral léčivé bylinky a prodával je jejím rodičům, kteří z nich v lékárně připravovali nějaké hojivé lektvary. Musela ho

opravdu hodně milovat, když kvůli němu opustila domov a odešla do Sloje. Snažím se na to myslet ve chvílích, kdy před sebou vidím jen ženu, která s nečitelným a prázdným výrazem sledovala, jak se její děti mění v kostlivce potažené kůží. Chtěla bych jí odpustit, už kvůli otci. Mám-li však být upřímná, nejsem zrovna odpouštěcí typ.

Hurikán klade na krajíce chleba kousky kozího sýra a pečlivě na každý urovnává bazalkový list. Já zatím trhám plody ostružiníku. Sedáme si do výklenku ve skalní stěně. Tady jsme neviditelní, ale máme přitom jasný výhled na údolí, které se hemží letním životem, zelení, jedlými kořínky i rybami, hrajícími ve slunečním světle duhovými barvami. Je nádherný den s modrou oblohou a jemným vánkem. Jídlo je vynikající, sýr se krásně vsakuje do teplého chleba a ostružiny se nám rozplývají v ústech. Všechno by bylo skvělé, kdyby se opravdu jednalo o svátek a kdybych se celý den mohla potulovat po horách s Hurikánem a lovit maso k večeři. Místo toho však budeme muset ve dvě hodiny stát na náměstí a čekat, jestli nepřečtou naše jména.

„Víš, že to můžeme zkusit," říká Hurikán tiše.

„Co?" ptám se.

„Opustit kraj. Utéct. Žít v lesích. Ty a já. Spolu bychom to dokázali," odpovídá Hurikán.

Nevím, jak na to reagovat. Ten nápad je naprosto nesmyslný.

„Kdybychom neměli tolik dětí," dodává rychle.

Nejsou to samozřejmě naše děti, ale jako by byly. Hurikán má dva mladší bratry a já zase sestru. Prim. A můžeme k nim klidně připočítat i naše matky, protože co by si bez nás počaly? Kdo by nasytil ústa, která žádají stále další přísun potravy? Ačkoliv oba chodíme denně na lov, stejně nastávají večery, kdy je třeba zvěřinu vyměnit za vosk, tkaničky do bot či vlnu; večery, kdy uléháme do postele s kručícím žaludkem.

„Nikdy nechci mít děti," říkám.

„Já bych možná chtěl. Kdybych nežil tady," říká Hurikán.

„Jenže tu žiješ," odsekávám podrážděně.

„Zapomeň na to," vyštěkne on.

Celý rozhovor je na levačku. Odejít? Jak bych mohla opustit Prim, jedinou osobu na světě, u které jsem si opravdu jistá, že ji miluji? A Hurikán je zase zcela oddaný své rodině. Nemůžeme odejít, tak proč ztrácet čas tím, že o tom budeme planě debatovat? A i kdybychom odešli… i kdybychom odešli…, kde se vzaly ty úvahy o dětech? Mezi mnou a Hurikánem nikdy nebylo žádné romantické pouto. Když jsme se seznámili, byla jsem hubená dvanáctiletá holka, a přestože on byl pouze o dva roky starší, vypadal jako muž. Trvalo dlouho, než jsme se vůbec spřátelili, přestali se handrkovat při každé výměně a začali si pomáhat.

Navíc kdyby Hurikán chtěl děti, neměl by potíže najít si manželku. Je pohledný, dost silný, aby zvládl práci v dolech, a umí lovit. Když prochází ve škole kolem dívek, pozná se podle jejich špitání, že by o něj stály. Vzbuzuje to ve mně žárlivost, ale ne z toho důvodu, který lidi napadá. Je prostě hodně těžké najít dobrého parťáka pro lov.

„Co chceš dělat?" ptám se. Můžeme lovit, chytat ryby nebo sbírat lesní plody.

„Pojďme rybařit k jezeru. Necháme tam udice a mezitím nasbíráme něco v lese. Na dnešní večer bychom měli mít něco pěkného," říká.

Dnešní večer. Po sklizni by všichni měli slavit. A hodně lidí to opravdu dělá, protože se jim uleví, že jejich děti byly tento rok ušetřeny. Nejméně dvě rodiny však zavřou okenice, zamknou dveře a budou uvažovat, jak přežijí nadcházející bolestné týdny.

Dnes jsme úspěšní. Šelmy nás nechávají na pokoji, protože se jim nabízí plno snazší a chutnější kořisti. Později dopoledne už

máme aspoň deset ryb, pytel různé planě rostoucí zeleniny, a což je nejlepší, čtyři litry jahod. Jejich políčko jsem před několika lety našla já, ale Hurikána napadlo, abychom kolem něj uvázali rybářské sítě a ochránili je tak před divokými zvířaty.

Cestou domů se stavujeme na černém trhu, který funguje v opuštěném skladišti, kde kdysi bylo přechováváno uhlí. Když vymysleli lepší systém, v němž se uhlí přepravuje přímo z dolů k vlakům, budovu skladiště postupně zaplnil Jarmark. Většina obchůdků už v tuto dobu v Den sklizně zavřela, ale na černém trhu je pořád dost živo. Snadno vyměníme šest ryb za dobrý chléb a další dvě za sůl. Mastná Sae, kostnatá stařena, která prodává misky horké polévky z velkého kotlíku, si bere polovinu zeleniny za dva kusy vosku. Jinde bychom možná pořídili o chloupek lépe, ale snažíme se vycházet s Mastnou Sae, co nejlépe to jde. Je to jediný člověk, který za každých okolností koupí divokého psa. Nelovíme psy schválně, ale pokud vás napadnou a vy jednoho nebo dva z nich zabijete, inu, maso je maso. „Jakmile je v polévce, říkám mu hovězí," poznamenává Mastná Sae a významně na nás mrká. Nikdo ze Sloje by neohrnul nos nad dobrým stehnem z divokého psa, ale mírotvorci, kteří chodí na Jarmark, si mohou dovolit být vybíravější.

Když vyřídíme svoje obchody na trhu, vypravujeme se k zadnímu vchodu do starostova domu, abychom tu prodali polovinu jahod. Víme, že je starosta má ve zvláštní oblibě a může si dovolit naši cenu. Dveře otvírá starostova dcera Madge. Ve škole chodí do stejného ročníku jako já. U starostovy dcery byste čekali, že bude nafoukaná, ale je v pohodě. Jen si hledí svého, stejně jako já. Vzhledem k tomu, že žádná z nás nemá mnoho přátel, ve škole často končíme spolu. Jíme společně oběd, sedáváme vedle sebe při různých shromážděních a tvoříme dvojici při sportovních činnostech. Jen zřídka mluvíme, což nám oběma vyhovuje.

Dnes její jednotvárné školní oblečení nahradily drahé bílé šaty a plavé vlasy má stažené růžovou stuhou. Slavnostní oděv na sklizeň.

„Pěkné šaty," podotýká Hurikán.

Madge po něm vrhne rychlý pohled a pokouší se uhodnout, jestli jde o vážně míněnou pochvalu, nebo jenom o ironickou poznámku. Skutečně to jsou hezké šaty, ale nikdy by je na sobě neměla za normálních okolností. Svírá rty k sobě a pak se usměje. „Jestli budu muset jít do Kapitolu, chci aspoň, aby mi to slušelo."

Teď vypadá zmateně Hurikán. Myslí to vážně? Nebo si z něj dělá legraci? Hádám, že to druhé.

„Ty do Kapitolu nepůjdeš," říká Hurikán chladně. Zrak mu padá na malý kulatý špendlík, který zdobí její šaty. Z pravého zlata. Krásně udělaný. Za takový by si průměrná rodina mohla dovolit kupovat chleba po celé měsíce. „Kolik tak můžeš mít? Pět zápisů? Já jich měl šest, už když mi bylo dvanáct."

„To není její chyba," říkám.

„Ne, to není ničí chyba. Tak to prostě chodí," krčí rameny Hurikán.

Madge nasazuje neproniknutelný výraz. Tiskne mi do dlaně peníze za jahody. „Hodně štěstí, Katniss."

„Tobě taky," odpovídám a dveře se zavírají.

Ke Sloji kráčíme v tichu. Nelíbí se mi, že si Hurikán rýpl do Madge, ale má pochopitelně pravdu. Systém sklizně není spravedlivý – nejhůř jsou na tom vždycky chudí. Jakmile je vám jednou dvanáct let, budete zařazeni do slosování. Toho roku se vaše jméno ocitne v osudí jednou. Ve třinácti jste tam dvakrát, a tak dále, dokud vám není osmnáct, což je poslední rok, kdy jste losováni a máte v osudí celkem sedm lístečků. To platí pro všechny občany ve všech dvanácti krajích země Panem.

Má to ovšem háček. Řekněme, že jste chudý a hladovíte jako my. Můžete se rozhodnout, že svoje jméno přidáte do osudí víckrát výměnou za speciální oblázky. Každý oblázek má hodnotu skrovného celoročního přísunu obilí a oleje pro jednu osobu. Totéž můžete udělat pro každého člena rodiny. Takže ve dvanácti letech bylo mé jméno zapsáno čtyřikrát. Jednou, protože jsem musela, a třikrát kvůli oblázkům na obilí a olej pro mne, Prim a matku. To samé jsem byla nucena dělat každý další rok. Jednotlivé zápisy se sčítají, takže nyní, ve věku šestnácti let, jsem zapsaná dvacetkrát. Hurikán, kterému je osmnáct a pomáhá sedmičlenné rodině, nebo ji přímo živí, dokonce dvaačtyřicetkrát.

Chápete tedy, proč ho někdo jako Madge, která nikdy nepotřebovala jediný zápis navíc, může podráždit. Pravděpodobnost, že vyberou ji, je minimální ve srovnání s dětmi ze Sloje. Není nulová, ale je výrazně menší. A ačkoliv pravidla stanovil Kapitol, nikoliv jednotlivé kraje, a už vůbec ne Madgeina rodina, těžko nemít dopal na ty, kteří nepotřebují přidávat svá jména výměnou za oblázky.

Hurikán ví, že jeho vztek na Madge míří špatným směrem. Za jiných dnů jsem hluboko v lesích poslouchala jeho výklady o tom, že oblázky jsou jen dalším nástrojem, jak nás trápit. Je to způsob, jak zasít nenávist mezi hladovějící dělníky ve Sloji a ty, kteří se mohou spolehnout na to, že budou mít každý den na stole večeři, a tím zajistit, abychom si navzájem nikdy příliš nedůvěřovali. „Kapitolu vyhovuje, když jsme rozdělení," říká Hurikán, když v doslechu nejsou jiné uši než moje. Kdyby nebyl Den sklizně. Kdyby dívka se zlatým špendlíkem a bez oblázků nepronesla poznámku, kterou sama jistě považovala za naprosto nevinnou.

Cestou se ohlížím na Hurikánovu tvář, přes kamenný výraz stále brunátnou hněvem. Jeho vztek mi připadá zbytečný, ačkoliv mu to nikdy neříkám. Ne že bych s ním nesouhlasila. Souhla-

sím. Jenže k čemu je brojit proti Kapitolu v hlubokém lese? Tím se ničeho nedosáhne. Nenapraví se tím nespravedlnosti. Nenaplní nám to prázdné žaludky. Naopak tím jen vyplaší blízkou zvěř. Nechávám ho ale, ať se vykřičí. Je lepší dělat to v lese než přímo v kraji.

Dělíme si s Hurikánem zisk: dva bochníky dobrého chleba, zeleninu, dva litry jahod, sůl, vosk a trochu peněz.

„Uvidíme se na náměstí," říkám.

„Vezmi si na sebe něco hezkého," odpovídá bezvýrazně.

Doma zjišťuji, že matka se sestrou už jsou zcela přichystané k odchodu. Matka má na sobě pěkné šaty z doby, kterou trávila v lékárně. Prim je oblečená do mých prvních sklizňových šatů: sukně a blůzy obroubené volánkem. Oboje jí je trochu velké, ale matka jí oblečení upravila spínacími špendlíky. I tak má Prim co dělat, aby blůza zůstávala vzadu zastrčená do sukně.

Čeká na mě vana s teplou vodou. Drhnu ze sebe špínu a pot z lesa, a dokonce si i myji vlasy. K mému překvapení pro mě matka připravila jedny ze svých krásných šatů, z jemně modré látky a s botami, které s nimi ladí.

„Víš to jistě?" ptám se. Snažím se překonat nutkání odmítat její nabídky pomoci. Nějakou dobu jsem byla tak rozzlobená, že jsem jí nedovolovala, aby pro mě cokoliv udělala. A tohle je docela významné gesto. Svých šatů si nesmírně cení.

„Samozřejmě. Ještě tě taky učešu," odpovídá. Nechávám ji, aby mi vysušila vlasy ručníkem a spletla je do copu. Sotva se poznávám v popraskaném zrcadle, které je opřené o stěnu.

„Vypadáš nádherně," říká Prim se zatajeným dechem.

„A vůbec ne jako normálně," dodávám. Objímám ji, protože vím, že nadcházející hodiny pro ni budou kruté. Jde o její první sklizeň. Je sice v relativním bezpečí, protože její jméno je zapsáno jenom jednou – nedovolila bych jí, aby si kupovala nějaké ob-

lázky –, ale dělá si starosti o mě. O to, že se může stát nemyslitelné.

Ochraňuji Prim, jak jen mohu, ale proti sklizni jsem bezmocná. V hrudi se mi dme úzkost, kterou cítím vždy, když ji něco trápí či bolí, a bojím se, že to na mně bude poznat. Všímám si, že se jí blůza opět vykasala ze sukně, a nutím se do klidu. „Zastrč si ocásek, kachňátko," říkám a uhlazuji blůzu zpátky na místo.

Prim se hihňá a tiše kvákne.

„Nech si to kvákání," říkám s bezstarostným smíchem, jaký u mě umí vyvolat právě jen Prim. „Pojď, najíme se," dodávám a letmo ji políbím na temeno hlavy.

Na plotně se už dusí ryba se zeleninou, ale ta bude k večeři. Rozhodly jsme se, že si jahody a chléb z pekárny schováme na večerní jídlo. Nyní místo toho pijeme mléko Dámy, Priminy kozy, a jíme domácí chléb upečený z obilí za oblázky, ačkoliv nikdo z nás nemá příliš chuť k jídlu.

V jednu hodinu míříme k náměstí. Účast je povinná, pokud nejste na prahu smrti. Dnes večer si to zkontrolují úředníci, a pokud nemáte na kahánku, půjdete do vězení.

Je opravdu škoda, že sklizeň probíhá na náměstí – jednom z mála míst Dvanáctého kraje, které je docela příjemné. Náměstí lemují obchody a ve dnech veřejného trhu, zejména za dobrého počasí, vyzařuje atmosféru dovolené či prázdnin. Dnes z něj však i navzdory barevným plakátům visícím z budov sálá pochmurná tíseň, k níž ještě přispívají televizní štáby, rozmístěné jako supi na střechách.

Lidé mlčky zaplňují náměstí a zapisují se. Sklizeň představuje vhodnou příležitost pro Kapitol, aby si udržel přehled o obyvatelstvu. Dvanáctileté až osmnáctileté děti jsou podle věku odvedeny do jednotlivých sektorů ohraničených provazy, nejstarší vepředu, mladší, jako Prim, vzadu. Rodinní příslušníci se seřa-

zují po obvodu a drží se vzájemně za ruce. Jsou tu však i další, kteří se nemusí bát o nikoho blízkého anebo jimž už na tom nezáleží: chodí davem a přijímají sázky na to, která dvě jména budou letos vybrána. Sází se na věk dětí, na to, zda budou pocházet ze Sloje, či z obchodnické rodiny, a jestli se zhroutí a rozpláčou se. Většina lidí odmítá s takovými existencemi obchodovat, ale dělá to velice opatrně. Leckterý sázkař funguje zároveň jako informátor, a kdo nikdy neporušil zákon? Mě by mohli zastřelit prakticky každý den za lov v lese, ale chrání mě mlsné jazyky mocných. Všichni na tom ovšem nejsou tak dobře jako já.

V každém případě se s Hurikánem shodujeme, že kdybychom si měli vybrat mezi smrtí hladem a kulkou do hlavy, kulka by byla mnohem rychlejší.

Náměstí se plní a lidé se mačkají čím dál víc. Zdejší prostor je docela rozlehlý, ale nestačí pro veškeré obyvatele Dvanáctého kraje, jejichž počet se pohybuje kolem osmi tisíc. Opozdilci jsou směrováni do přilehlých ulic, kde mohou sledovat celou událost na velkých obrazovkách, protože ji živě přenáší státní televize.

Stojím v hloučku šestnáctiletých dětí ze Sloje. Vážně si kýváme na pozdrav a soustředíme svou pozornost na dočasné pódium, které je vztyčeno před budovou soudu. Stojí na něm tři židle, řečnický stupínek a dvě velké skleněné koule, jedna pro chlapce a druhá pro dívky. Dívám se na kousky papíru v dívčím osudí. Na dvaceti z nich je pečlivým rukopisem napsáno Katniss Everdeenová.

Na jedné ze tří židlí sedí Madgein otec, starosta Undersee, vysoký muž s řídnoucími vlasy, a na druhé Cetkie Trinketová, moderátorka pro Dvanáctý kraj, která sem právě dorazila z Kapitolu i se svým děsivě zářivým úsměvem, narůžovělými vlasy a jasně zeleným oblekem. Něco si mezi sebou mumlají a ustaraně se ohlížejí na prázdné místo.

Přesně když hodiny na radnici odbíjejí dvě, přistupuje starosta k mikrofonu a začíná číst. Každý rok se opakuje stejný proslov. Shrnuje dějiny Panemu, země, která povstala z popela toho, co se kdysi nazývalo Severní Amerika. Vypočítává katastrofy, sucha, bouře, požáry a stoupající hladiny oceánů, které pohltily značnou část souše, i následnou krutou válku o zbývající zdroje. Výsledkem byl vznik Panemu, zářícího Kapitolu obklopeného třinácti kraji, který přinesl mír a prosperitu svým občanům. Následovaly Temné dny vzpoury krajů proti Kapitolu. Dvanáct jich bylo poraženo, třináctý byl vyhlazen. Smlouva o velezradě nám poskytla nové zákony zaručující mír a jako každoroční připomínka, že Temné dny nesmějí nikdy přijít znovu, vznikly Hladové hry.

Pravidla her jsou prostá. Jako trest za vzpouru musí každý kraj dodat jedno děvče a jednoho chlapce, kterým se říká splátci a kteří se zúčastní následující soutěže. Dvacet čtyři splátců je uvězněno v rozlehlé venkovní aréně, která může zahrnovat vše od žhavé pouště po zmrzlou pustinu. Během několika týdnů spolu soutěžící bojují na život a na smrt. Poslední splátce vyhrává.

Odvážet děti z krajů a nutit je, aby se vzájemně zabíjely, zatímco my můžeme jen bezmocně přihlížet – tak nám Kapitol připomíná, že jsme mu vydáni na milost a nemilost. Že nemáme šanci přežít další případnou vzpouru. Ať už používají jakákoliv slova, skutečné poselství je jasné: „Podívejte se, jak si bereme vaše děti, obětujeme je a vy s tím nemůžete nic dělat. Jestli proti tomu jen hnete prstem, zničíme vás do posledního, stejně jako jsme to udělali s Třináctým krajem."

Ve snaze dodat celé události nejen mučivý, ale také ponižující průběh Kapitol vyžaduje, abychom přistupovali k Hladovým hrám jako ke slavnostní sportovní události, v níž jednotlivé kraje soutěží mezi sebou. Vítězného splátce čeká snadný život v do-

movském kraji, který bude zahrnut cenami, zejména jídlem. Po celý rok Kapitol věnuje vítěznému kraji dary obilí a oleje, a dokonce i lahůdky typu cukru, zatímco my ostatní bojujeme s hrozícím hladem.

„Je to čas pokání i vzdávání díků," odříkává starosta.

Vzápětí přečte seznam vítězů za Dvanáctý kraj. Během sedmdesáti čtyř ročníků jsme měli přesně dva. Jen jeden z nich je ještě naživu. Haymitch Abernathy, břichatý muž ve středním věku, který právě huláká něco neartikulovaného, potácí se na jeviště a ztěžka klesá na třetí židli. Je opilý na mol. Dav reaguje symbolickým potleskem, ale Haymitch je celý popletený a pokouší se obejmout Cetkii Trinketovou, která se mu jen tak tak ubrání.

Starosta se tváří nešťastně. Všechno přenáší televize, a Dvanáctý kraj je proto v tuto chvíli předmětem posměchu celého Panemu, a on to ví. Rychle se pokouší strhnout pozornost zpátky ke sklizni a představuje Cetkii Trinketovou.

Cetkie rozjařeně jako vždy pospíchá k řečništi a hlaholí svoje obvyklé: „Šťastné Hladové hry! Ať vás stále doprovází štěstěna!" Její růžové vlasy jsou jistě parukou, protože se jí lokny po setkání s Haymitchem mírně posunuly ke straně. Pokračuje tím, jaká je to čest být tu s námi, ačkoliv všichni vědí, že se zoufale snaží, aby ji přesunuli do lepšího kraje, kde mají pořádné vítěze, a ne opilce, kteří vás obtěžují před zraky celého národa.

Přes hlavy davu si všímám Hurikána, který mi oplácí pohled s nepatrným náznakem úsměvu. Na rozdíl od ostatních sklizní se na téhle aspoň stalo něco mírně zábavného. Náhle ale myslím na Hurikána a jeho čtyřicet dva zápisů ve skleněné kouli a na to, že počet pravděpodobnosti nehraje v jeho prospěch. Aspoň ve srovnání s řadou jiných chlapců. A jeho možná napadá totéž, protože se chmuří a odvrací tvář. „Jsou tam přece tisíce papírků," přeju si, abych mu mohla zašeptat.

Nastal čas losování. Cetkie Trinketová jako vždycky říká: „Dámy mají přednost!“ a přechází ke skleněnému osudí s dívčími jmény. Sahá dovnitř, noří ruku hluboko do koule a vytahuje jediný kousek papíru. Dav tají dech, takže by bylo slyšet, kdyby někdo upustil špendlík, a mně se zvedá žaludek. Zoufale doufám, ať to nejsem já, ať to nejsem já, ať to nejsem já.

Cetkie Trinketová se vrací k mikrofonu, uhlazuje papírek a jasným hlasem čte jméno. Opravdu to nejsem já.

Je to Primulie Everdeenová.

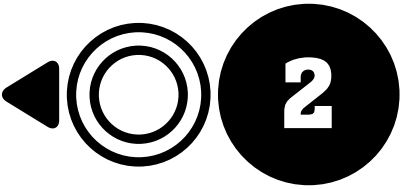

Když jsem se jednou ukrývala na stromě a nehybně čekala, až kolem půjde nějaká zvěř, usnula jsem a zřítila se tři metry na zem. Dopadla jsem na záda a měla jsem pocit, že ten náraz mi z plic vyrazil všechen vzduch. Ležela jsem a pokoušela jsem se nadechnout nebo vydechnout, cokoliv.

Právě tak si připadám teď – snažím se vzpomenout si, jak se dýchá, nedokážu mluvit a ohromeně zírám, zatímco mi v hlavě stále doznívá ozvěna toho jména. Někdo mě drží za paži – je to chlapec ze Sluje a já mám dojem, že jsem se asi kácela k zemi a on mě zachytil.

Muselo dojít k nějakému omylu. Tohle nemůže být pravda. Prim měla jediný papírek mezi tisíci! Šance na její vylosování byly tak nepatrné, že jsem si o ni ani nedělala starosti. Copak jsem nepodnikla všechno, abych ji ochránila? Kupovala jsem oblázky a odmítala jsem jí dovolit, aby dělala totéž. Jediný papírek. Jediný papírek mezi tisíci. Počet pravděpodobnosti byl na její straně. Jenže to nepomohlo.

Jakoby z dálky slyším nešťastné mumlání davu, které se ozývá vždycky, když vyberou dvanáctileté děvče, protože to nikdo nepovažuje za spravedlivé. V dalším okamžiku ji vidím, jak kolem mě s tváří bílou jako stěna a rukama křečovitě sevřenýma v pěst kráčí topornými, drobnými krůčky k pódiu, a už hledím na zadní část její blůzy, která se jí opět vykasala ze sukně a čouhá ven. Právě tento detail, ten neza-

strčený kousek látky připomínající kachní ocásek, mě přivádí k sobě.

„Prim!“ Z hrdla se mi dere přiškrcené volání a náhle se vysvobozuji ze své strnulosti. „Prim!“ Nemusím se prodírat davem. Ostatní děti mi okamžitě dělají uličku přímo k tribuně. Dobíhám k ní v okamžiku, kdy se chystá vystoupat po schodech. Jediným pohybem ji odstrkuji za sebe.

„Hlásím se jako dobrovolnice!“ volám zajíkavě. „Hlásím se jako dobrovolnice!“

Na pódiu propuká jistý zmatek. Ve Dvanáctém kraji se neobjevil žádný dobrovolný splátce po celá desetiletí a nikdo si v první chvíli není jistý, jak se v takovém případě postupuje. Podle pravidel může po vytažení jména z osudí zaujmout místo splátce někdo jiný – chlapec, šlo-li o chlapce, či dívka, šlo-li o dívku. V některých krajích, kde vylosování znamená velkou čest, se dychtivě nabízí řada zájemců ochotných riskovat život a přijetí dobrovolníka je komplikovaný proces. Ve Dvanáctém kraji, kde se při pronesení slova *splátce* každému vybaví výraz *mrtvola*, však dobrovolníci vymřeli.

„Výtečně!“ jásá Cetkie Trinketová. „Mám ale dojem, že nejprve musíme představit vítěze sklizně, pak se teprve zeptáme, jestli se nenajde nějaký dobrovolník, a nakonec… ehm…,“ její hlas se vytrácí; sama si není jistá.

„Co na tom záleží?“ říká starosta. Hledí na mě s bolestným výrazem ve tváři. Osobně mě nezná, ale vidím na něm, že ví, kdo jsem. Jsem ta dívka, která přináší jahody. Dívka, se kterou možná občas prohodí pár slov jeho dcera. Dívka, která před pěti lety stála schoulená se svou matkou a sestrou, zatímco jí jakožto nejstaršímu dítěti předával medaili za statečnost. Medaili pro jejího otce, roztrhaného na kousky v dole. Vzpomíná si na to? „Co na tom záleží?“ opakuje chraptivě. „Ať postoupí kupředu.“

Prim za mnou hystericky křičí. Sevřela mě svými hubenými pažemi jako do svěráku. „Ne, Katniss! Ne! Ty tam nesmíš jít!“

„Pusť mě, Prim,“ odbývám ji drsně, protože mě její pláč rozrušuje a nechci se rozplakat taky. Až by televize opakovala záznam dnešní sklizně, všichni by si všimli mých slz a považovali by mě za snadný terč. Za slabocha. Tohle potěšení nikomu neudělám. „Pusť!“

Cítím, jak ji ode mne někdo odtahuje. Otáčím se a vidím, že Hurikán zvedá Prim ze země. Má sestra se mu zmítá v rukách. „Tak jdi, Katrys,“ říká Hurikán nuceně pevným hlasem a odnáší Prim k mé matce. Zhluboka se nadechuji a stoupám po schodech.

„Bravo!“ rozplývá se Cetkie Trinketová. „To je pravý duch her!“ Těší ji, že se konečně v jejím kraji něco děje. „Jak se jmenuješ?“

Těžce polykám. „Katniss Everdeenová,“ odpovídám.

„Vsadím se, že to byla tvoje sestra. Nechceš, aby ti sebrala veškerou slávu, co? No tak, všichni! Velký potlesk našemu nejnovějšímu splátci!“ trylkuje Cetkie.

Ke cti všech obyvatel Dvanáctého kraje slouží, že nikdo nezatleská. Dokonce ani sázkaři, kterým je normálně všechno jedno. Možná proto, že mě znají z Jarmarku, nebo znali mého otce, nebo se setkali s Prim, kterou musí všichni milovat. Místo uznalého potlesku tedy stojím nehybně na pódiu a ostatní dávají najevo svůj nesouhlas tím nejstatečnějším způsobem, jakého jsou schopni. Tichem. Což jasně říká, že nesouhlasíme. Neodpouštíme. Tohle celé je špatně.

Pak se stane něco nečekaného. Aspoň já jsem to nečekala, protože nepovažuji Dvanáctý kraj za oblast, které na mně záleží. Ve chvíli, kdy jsem vystoupala po schodech, abych zaujala Primino místo, se ale něco změnilo a patrně jsem se stala váženou osobou. Nejprve jeden člověk, pak druhý a vzápětí takřka všich-

ni ve shromážděném davu tisknou tři prostřední prsty levé ruky ke rtům a pak je vztahují ke mně. Je to staré a vzácně používané gesto našeho kraje, jež lze občas spatřit na pohřbech. Představuje vyjádření díků a obdivu a užívá se při rozloučení s někým, koho milujete.

Teď mi opravdu hrozí, že se rozpláču, ale Haymitch si vybírá právě tento okamžik, aby se připotácel přes jeviště a začal mi gratulovat. „Podívejte se na ni. Jen se na ni podívejte!" haleká a objímá mi paží ramena. Na takovou lidskou trosku má překvapivou sílu. „Líbí se mi!" Jeho dech čpí alkoholem a je to už dlouho, co se naposledy koupal. „Má plno…" Nějakou dobu mu trvá, než si vzpomene na správné slovo. „Kuráže!" vykřikuje vítězoslavně. „Víc než vy!" Pouští mě a vydává se do přední části jeviště. „Víc než vy!" opakuje a ukazuje přímo do kamery.

Má na mysli diváky, nebo je tak opilý, že provokuje samotný Kapitol? To se nikdy nedozvím, protože ve chvíli, kdy Haymitch otvírá ústa, aby pokračoval v řeči, padá z pódia a zůstává omráčeně ležet před ním.

Je mi odporný, ale za jeho vyrušení jsem vděčná. Všechny kamery se naštěstí soustředily na něj a já jsem měla dostatek času, abych si tiše, přiškrceně odkašlala a uklidnila se. Skládám ruce za záda a zírám do dálky. Vidím kopce, na něž jsem dnes ráno stoupala s Hurikánem. Na vteřinu si cosi toužebně přeju…, abychom opustili kraj…, protloukali se po lesích…, ale vím, že jsem se rozhodla správně, když jsem neutekla. Protože kdo jiný by se dobrovolně přihlásil místo Prim?

Haymitche odnášejí na nosítkách a Cetkie Trinketová se pokouší znovu rozjet zadrhávající show. „Jaký vzrušující den!" švitoří a snaží se narovnat si paruku, která se nebezpečně posunula doprava. „To ale ještě není všechno! Je načase zvolit splátce z řad chlapců!" Se zjevnou nadějí, že se jí podaří zvládnout vzpurnou

paruku, si pokládá jednu ruku na hlavu, přechází k druhému skleněnému osudí, osudí se jmény chlapců, a vytahuje první lístek, který jí přijde pod prsty. Čile se vrací k mikrofonu. Ani si nestačím přát bezpečí pro Hurikána a Cetkie už čte jméno: „Peeta Mellark."

Peeta Mellark!

Ach, ne, pomyslím si. *Ten ne*. Protože to jméno znám, ačkoliv jsem s jeho nositelem nikdy přímo nemluvila. Peeta Mellark.

Ne, dnes mě opravdu nedoprovází štěstěna.

Sleduji, jak přichází k jevišti. Je střední podsadité postavy a má popelavě plavé vlnité vlasy, které mu padají do čela. Ve tváři se mu zračí momentální šok a je vidět, jak se snaží udržet kamenný obličej. V modrých očích mu svítí strach, jaký jsem již tolikrát četla v očích lovené zvěře. Vystoupá ale neochvějně na jeviště a staví se na svoje místo.

Cetkie Trinketová se ptá po dobrovolnících, ale nikdo se nehlásí. Peeta má dva starší bratry, vím to, protože jsem je viděla v pekárně, ale jeden je pravděpodobně příliš starý, než aby se přihlásil, a ten druhý to neudělá. Tak to tady chodí. Rodinná oddanost má svoje meze, zejména během Dne sklizně. Můj čin byl notně radikální.

Jako každoročně v tuto chvíli začíná starosta předčítat dlouhou a nudnou Smlouvu o velezradě – je to povinné, ale já nevnímám jediné slovo.

Proč on? ptám se sama sebe. Pak se snažím namluvit si, že na tom nezáleží. Nejsme s Peetou Mellarkem přátelé. Dokonce ani sousedi. Nepovídáme si spolu. K jedinému setkání došlo před lety. Pravděpodobně si na něj ani nevzpomíná. Ale já ano a nikdy nezapomenu…

Došlo k němu během toho nejhoršího období. Otec se zabil při důlním neštěstí tři měsíce předtím, v nejchladnější zimě, ja-

kou si kdo pamatoval. Otupělost z jeho ztráty minula a čas od času mě zničehonic zasáhla vlna bolesti, která mi rozechvěla tělo vzlyky. *Kde jsi?* volávala jsem v duchu. *Kam jsi odešel?* Samozřejmě se nikdy neozvala odpověď.

Kraj nám věnoval malou finanční částku jako odškodnění za otcovu smrt, která pokryla zhruba naše měsíční náklady. Od matky se očekávalo, že bude ten měsíc truchlit a pak si najde práci. Jenže ona si ji nenašla. Nedělala nic, jen seděla v křesle nebo, což bylo ještě častější, se choulila pod přikrývkou na posteli a nepřítomně hleděla někam do dálky. Občas se pohnula, jako by pocítila nějaké naléhavé nutkání, ale vzápětí se zhroutila zpátky do nehybnosti. Ani Primino žadonění na ni nemělo žádný účinek.

Byla jsem vyděšená. Teď usuzuji, že se matka propadla do temné studnice žalu, tehdy jsem však věděla jen tolik, že jsem neztratila pouze otce, ale taky matku. V jedenácti letech – Prim bylo sedm – jsem převzala roli hlavy rodiny. Neměla jsem na vybranou. Kupovala jsem jídlo na trhu, vařila jsem, jak nejlépe jsem dovedla, a snažila jsem se udržovat Prim a sebe v čistotě. Kdyby se totiž rozkřiklo, že se o nás matka nedokáže starat, kraj by nás umístil do sirotčince. Ve škole jsem vídala některé děti, které takhle dopadly. Viděla jsem jejich smutek, otisky rozzuřených rukou na jejich obličejích i beznaděj, která ohýbala jejich ramena. Nemohla jsem dopustit, aby se něco podobného stalo Prim. Sladké, drobounké Prim, která plakala vždycky se mnou, ještě než zjistila důvod mých slz, která česala a splétala matčiny vlasy, než jsme odcházely do školy, a která dosud každý večer leštila otcovo zrcátko na holení, protože nesnášela vrstvu uhelného prachu, který se usazuje ve Sloji úplně na všem. Sirotčinec by ji rozdrtil jako obtížný hmyz. A tak jsem držela naši tísnivou situaci v tajnosti.

Peníze ale došly a pomalu jsme umíraly hlady. Jinak se to formulovat nedá. Opakovala jsem si, že stačí, abych to vydržela do května, do 8. května, kdy mi bude dvanáct, a přihlásím se o oblázky a získám drahocenné obilí a olej, abych nakrmila naši rodinu. Jenže zbývala ještě řada týdnů a do května jsme mohly být snadno po smrti.

Smrt hladem není ve Dvanáctém kraji nic výjimečného. Kdo neviděl její oběti? Staré lidi, kteří nemohou pracovat. Děti z rodin, kde je příliš mnoho hladových krků. Dělníky, kteří utrpěli nějaké zranění v dole. Ti všichni se mátožně vlečou ulicemi a jednoho dne je spatříte, jak sedí nehybně u zdi nebo leží na Louce, slyšíte nářek z nějakého domu a jsou povoláni mírotvorci, aby odnesli tělo. Jako oficiální příčina konce se nikdy neuvádí smrt hladem. Vždycky jde o chřipku nebo zápal plic, ale tím se nikdo nenechá zmást.

Toho odpoledne, kdy jsem se setkala s Peetou Mellarkem, zemi bičovaly neustávající provazce ledového deště. Byla jsem ve městě, abych se pokusila vyměnit obnošené dětské šaty na veřejném trhu, ale nikdo o ně neměl zájem. Ačkoliv jsem navštívila černý trh několikrát s otcem, příliš jsem se bála, než abych se vydala na to drsné místo sama. Liják promáčel otcův lovecký kabát a já jsem byla prochladlá do morku kostí. Už tři dny jsme neměly nic jiného než horkou vodu s nějakými sušenými mátovými listy, které jsem našla v zadní části kredence. Když trh končil, třásla jsem se tolik, že jsem upustila balíček dětského oblečení do bahnité kaluže. Nezvedla jsem ho ze strachu, že bych upadla a nedokázala bych se postavit na nohy. Kromě toho to oblečení stejně nikdo nechtěl.

Nemohla jsem se vrátit domů, protože tam byla matka se svýma mrtvě prázdnýma očima a mladší sestra s propadlými tvářemi a popraskanými rty. Nemohla jsem vejít do té místnosti s dý-

majícím ohněm z vlhkých větví, které jsem nasbírala na kraji lesa, když nám došlo uhlí, s prázdnýma rukama bez jakékoliv naděje.

Potácela jsem se po blátivé ulici za obchody, které sloužily těm nejbohatším měšťanům. Obchodníci bydlí nad svými krámky, takže jsem se v podstatě pohybovala na jejich zadních dvorcích. Vzpomínám si na obrysy záhonů, které ještě nebyly osety, na jednu nebo dvě kozy v chlívkách, jednoho promočeného psa přivázaného k tyči a schlíple schouleného v blátě.

Krádeže jsou ve Dvanáctém kraji přísně zakázány a trestají se smrtí. Napadlo mě ale, že by něco mohlo být v popelnicích, a to by bylo v pořádku. Třeba nějaká kost u řeznictví nebo shnilá zelenina u hokynáře, věci, které by nikdo jiný než má zoufalá rodina nebyl ochoten jíst. Popelnice však byly bohužel čerstvě vyvezeny.

Cestou kolem pekařství se mi z vůně čerstvě upečeného chleba úplně zatočila hlava. Pece měli v zadní části domu a z otevřených kuchyňských dveří se linula zlatá záře. Okouzleně jsem hleděla do horka a vnímala jsem nádhernou vůni, dokud mě ledový déšť, který mi stékal za krk, nevrátil do tvrdé skutečnosti. Zvedla jsem víko popelnice a zjistila jsem, že i tahle je dokonale, nelítostně prázdná.

Najednou se na mě rozkřičel nějaký hlas. Vzhlédla jsem a spatřila pekařovu manželku, která říkala, abych vypadla, jinak že zavolá mírotvorce, a že se jí už dělá špatně ze všech těch spratků ze Sloje, kteří se jim přehrabují v odpadcích. Její slova byla krutá a já proti nim neměla žádnou obranu. Opatrně jsem položila víko a ustoupila jsem, když tu jsem ho spatřila: chlapce s plavými vlasy, který vyhlížel zpoza matčiných zad. Chodil do mého ročníku, ale jeho jméno jsem neznala. Kamarádil s dětmi měšťanů, tak jak bych ho mohla znát? Jeho matka zašla s popuzeným

bručením zpátky do pekárny, ale on mě určitě sledoval, jak odcházím za ohrádku, kde chovali prase, a opírám se o kmen staré jabloně. Pomalu jsem vstřebávala skutečnost, že nemám nic, co bych mohla donést domů rodině. Podlomila se mi kolena a sklouzla jsem podél kmene ke kořenům stromu. Bylo toho na mě moc. Byla jsem příliš podchlazená a vyčerpaná, tak vyčerpaná… *Jen ať zavolají mírotvorce a odvedou nás do sirotčince*, pomyslela jsem si. *Nebo mě nech zemřít přímo tady v tom dešti.*

V pekařství se ozval nějaký rachot a já jsem slyšela, jak ta žena opět křičí. Následoval zvuk rány a já jsem matně uvažovala, co se asi děje. Bahnem ke mně čvachtaly něčí kroky. Pomyslela jsem si: *To je ona. Jde mě zahnat s holí.* Mýlila jsem se. Byl to ten kluk. V náručí nesl dva obrovské bochníky chleba, které patrně spadly do ohně, protože jejich kůrka byla černá jako uhel.

Jeho matka ječela: „Zkrm je prasatům, ty hlupáku! Co s nimi jiného? Žádný slušný člověk si nekoupí spálený chleba!"

Chlapec začal odlamovat kusy hmoty ze zčernalého bochníku a házel je do koryta. Doneslo se ke mně zacinkání předních dveří pekařského obchodu a chlapcova matka zmizela, aby obsloužila zákazníka.

Kluk se nepodíval mým směrem, ale já jsem ho sledovala. Kvůli tomu chlebu a kvůli červenému pruhu na jeho tváři. Čím ho uhodila? Moji rodiče mě nikdy nemlátili. Ani jsem si to nedokázala představit. Chlapec se ohlédl k pekařství, jako by si ověřoval, že je čistý vzduch, pak se obrátil zpátky k praseti a hodil bochník chleba směrem ke mně. Druhý rychle následoval a vzápětí chlapec odčvachtal do domu a zavřel za sebou kuchyňské dveře.

Nevěřícně jsem zírala na bochníky. Byly dobré, vlastně přímo skvělé, až na několik spálených míst. Chtěl, abych si je vzala? Určitě, protože mi ležely přímo u nohou. Než si kdokoliv stačil

všimnout, co se stalo, nacpala jsem si je pod košili, zakryla je pečlivě loveckým kabátem a spěšně jsem se vydala pryč. Horkost bochníků mě pálila do kůže, ale sevřela jsem je ještě pevněji, protože pro mě představovaly život.

Než jsem došla domů, chleby už trochu vychladly, ale jejich nitro bylo dosud teplé. Jakmile jsem je položila na stůl, Prim natáhla ruku, aby si kousek odlomila, ale já jsem ji přiměla, aby si sedla, přinutila jsem matku, aby se k nám připojila u stolu, a nalila jsem teplý čaj. Seškrábla jsem černou kůrku a nakrájela jsem chleba. Snědly jsme celý bochník, krajíc po krajíci. Byl to dobrý, vydatný chléb plný hrozinek a oříšků.

Dala jsem sušit oblečení k ohni, vlezla si do postele a upadla do bezesného spánku. Až druhý den ráno mě napadlo, že ten chlapec možná spálil chleby schválně. Možná je záměrně shodil do plamenů, ačkoliv věděl, že za to bude potrestaný, a pak je donesl mně. Tuto myšlenku jsem ale zaplašila. Určitě se jednalo o nehodu. Proč by to jinak dělal? Vždyť mě ani neznal. Už to, jak mi hodil ten chléb k nohám, ale představovalo obrovskou laskavost, za kterou by mu jistě hrozil pořádný výprask, kdyby na ni někdo přišel. Nedokázala jsem jeho čin pochopit.

Ke snídani jsme snědly několik dalších krajíců a vydaly jsme se se sestrou do školy. Jako by přes noc nastalo jaro. Oteplilo se. Po obloze pluly nadýchané obláčky. Ve škole jsem minula toho chlapce. Tvář mu otekla a kolem oka měl monokl. Stál se svými kamarády a nedal nijak najevo, že si mě pamatuje. Když jsem ale odpoledne vyzvedávala Prim a odcházela ze školy domů, přistihla jsem ho, jak na mě hledí přes školní dvůr. Naše oči se střetly jen na vteřinu a poté se odvrátil. Zahanbeně jsem sklopila oči a právě v tu chvíli jsem ji spatřila. První pampelišku toho roku. V hlavě se mi rozezněl zvonek plný naděje. Pomyslela jsem na dlouhé hodiny, jež jsem trávila s otcem v lese, a věděla jsem, jak přežijeme.

Dodnes se nedokážu zbavit spojitosti mezi tím chlapcem, Peetou Mellarkem, chlebem, který mi vlil do žil naději, a pampeliškou, která mi připomněla, že náš osud není zpečetěn. Nejednou jsem se otočila na školní chodbě a zjistila, jak mě Peeta pozoruje, jen aby v další vteřině spěšně odvrátil zrak. Mám pocit, že mu něco dlužím, a dluhy nesnáším. Kdybych mu třeba někdy poděkovala, možná bych nyní necítila takový zmatek. Několikrát už mě to napadlo, ale nikdy nenastala vhodná příležitost. A teď už ani nenastane. Protože nás uvedou do arény, abychom bojovali na život a na smrt. Jak přesně mu mám za takových okolností začít děkovat? Poděkování nemůže vypadat upřímně, když se mu přitom budu snažit podříznout hrdlo.

Starosta dočítá Smlouvu o vlastizradě a pokyne, abychom si s Peetou potřásli rukama. Peeta má stejně pevnou a teplou dlaň jako ty bochníky chleba. Dívá se mi přímo do očí a jsem si jistá, že mi tiskne ruku, aby mě uklidnil. Možná to je ale jen křeč z nervozity.

Otáčíme se čelem k davu a začíná hrát hymna Panemu.

No co, pomyslím si. *Bude nás čtyřiadvacet. Mám slušnou šanci, že ho někdo zabije dřív než já.*

Jenže se zdá, že na svoje šance poslední dobou nemohu příliš spoléhat.